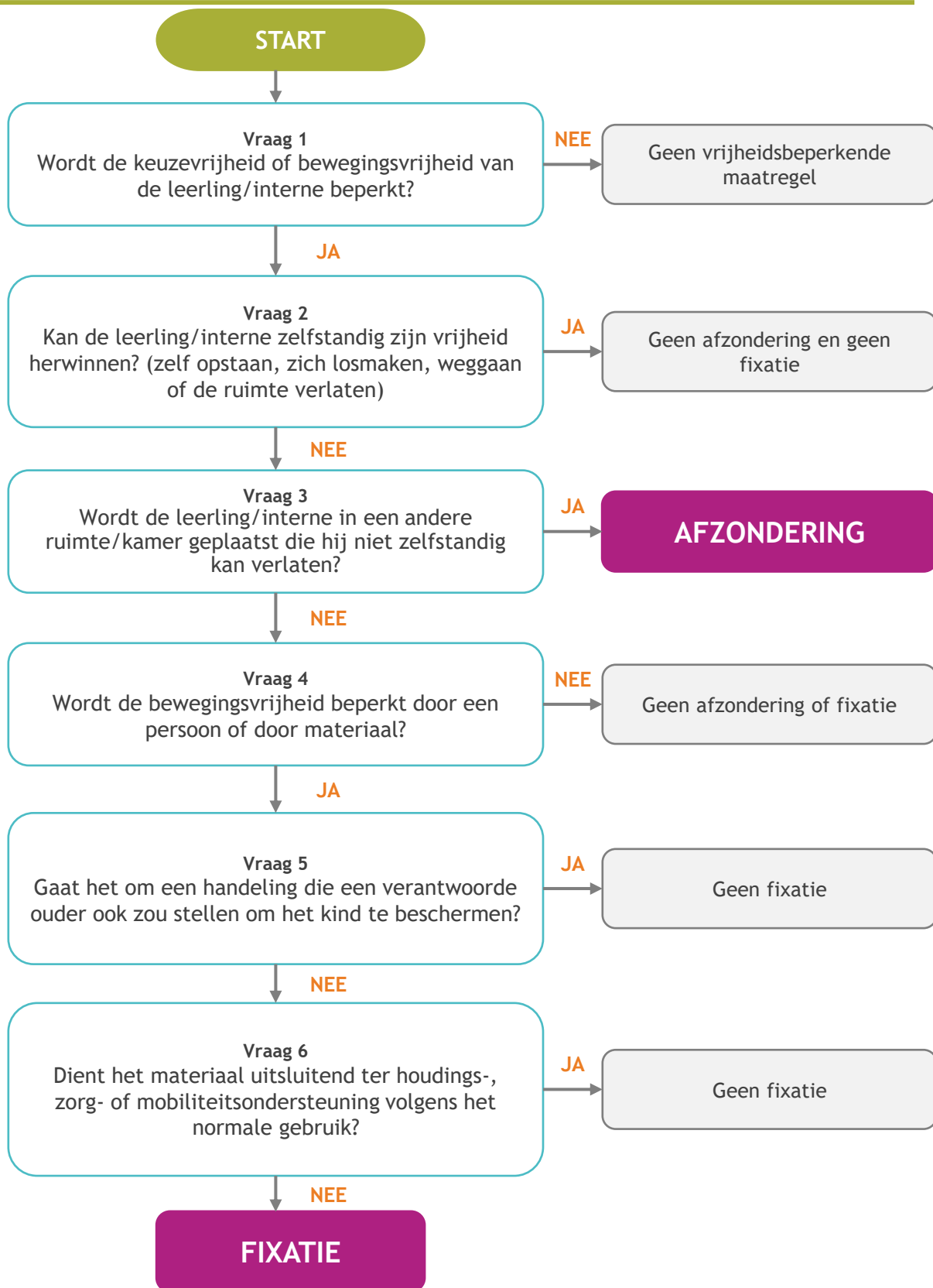

Beslissingsboom vrijheidsbeperkende maatregelen

Toelichting bij de beslissingsboom

Wat is fixatie en wat is afzondering?

"**Fixatie** is elke handeling of elk gebruik van materiaal die de bewegingsvrijheid van de leerling/interne beperkt, verhindert of belemmert, waardoor hij niet zelfstandig zijn bewegingsvrijheid kan herwinnen."
"**Afzondering** is het verblijf van een leerling/interne in een ruimte (de afzonderingskamer) die hij niet zelfstandig kan verlaten. De afzonderingskamer is een veilig ingerichte, specifiek daartoe bedoelde ruimte."

Geen afzondering en fixatie wanneer

- de leerling/interne zich zelf kan losmaken;
- de leerling/interne alleen is in een ruimte die hij zelfstandig kan verlaten (vb. time-out, compartiment in het klaslokaal, op de gang, ...);
- het personeelslid handelt zoals een verantwoorde ouder zou handelen in gelijkaardige situaties, rekening houdend met het begripsvermogen en de (ontwikkelings-)leeftijd van de leerling (vb. kinderwagen, traphekje, kinderstoel, kinderbbox, ...);
- hulpmiddelen worden gebruikt om de fysieke houding te corrigeren/ondersteunen.

Compartimentering versus afzondering

- Afzondering: gebruik van een "aparte" afzonderingskamer die de leerling/interne niet zelfstandig kan verlaten. Compartimentering is momenteel niet geregeld in de regelgeving.
- Compartimentering: geen aparte ruimte buiten het klaslokaal + het compartiment is niet volledig gesloten (vb. open ramen/halve deuren) waardoor wederzijds contact mogelijk blijft tussen de leerling en de leerkracht.
- Advies: compartimentering kritisch gebruiken. Leunt het gebruik van de compartimentering niet te dicht aan bij afzondering?
- Advies: vermijd structureel vaste compartimenten. Deze kunnen het gebruik ervan bevorderen en het zoeken naar minder ingrijpende alternatieven beperken.

Afzondering en fixatie versus handelen als een verantwoorde ouder

- Handelen als verantwoorde ouder: het personeelslid doet wat een verantwoorde ouder in dezelfde situatie zou doen.
- Criteria bij die afweging:
 - afgestemd op leeftijd en beslissingsvermogen van de leerling/interne
 - bescherming bij ernstig of dreigend gevaar of onaangepast gedrag
 - kortdurend van aard.

Aandachtspunten

- Beoordeel elke situatie afzonderlijk en in haar concrete context.
- Registreer en bespreek maatregelen volgens de afspraken van de school.
- Deze boom voegt geen voorwaarden of uitzonderingen toe aan de geldende regelgeving.